

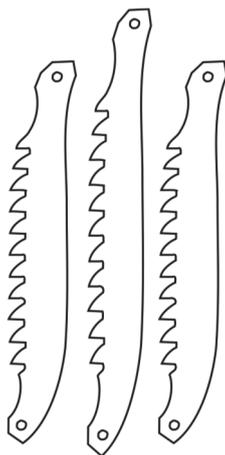

Siljan kommune

Regnskap 2019

Regnskap 2019

Årsberetning - Kommunelovens § 48 nr. 5	2
Revisjonsberetning	12
Regnskapsskjema	
Driftsregnskap 1 A og 1B	14
Investeringsregnskap 2A og 2B	15
Balanseregnskap 3	16
Økonomisk oversikt - Drift 4	18
Økonomisk oversikt - Investering 5	20
Investeringsregnskap	21
Driftsregnskap.....	22
Noter	25

Årsberetning

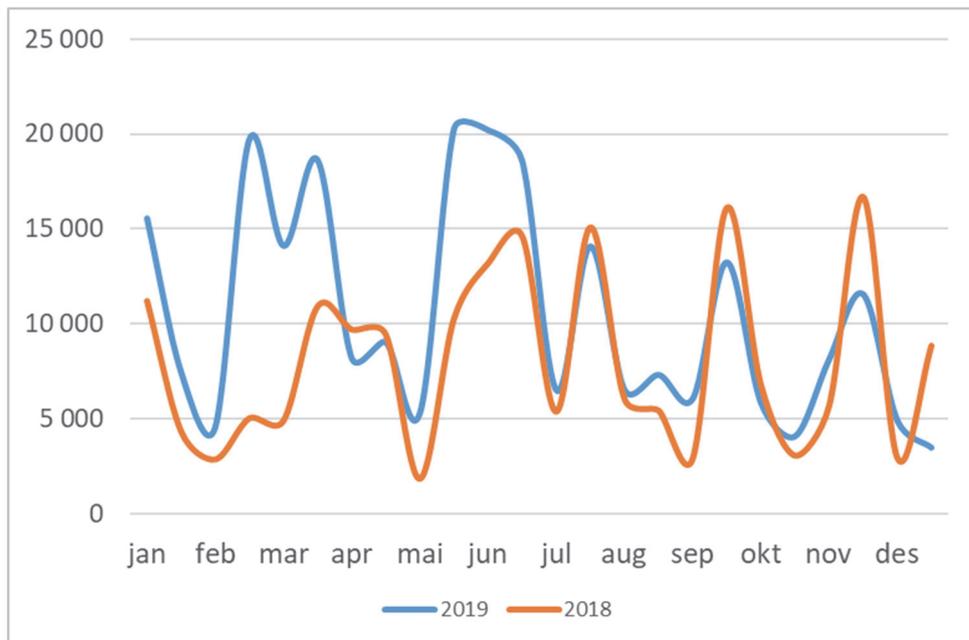
Nedenfor følger en vurdering av økonomiske nøkkeltall i regnskapet for 2019. Dette legges frem som Siljan kommunes årsberetning, jfr. kommuneloven § 48 nr. 5, forskrift nr. 1424 for årsregnskap og årsberetning, samt KRS nr. 6.

En generell årsmelding, som bygger på resultatene av KOSTRA rapporteringen, vil som tidligere bli utarbeidet for avdelingene i Siljan kommune. Det henvises til denne for utdypende opplysninger og vurderinger av tjenesteytingen.

Økonomisk utvikling

Likviditet

Likviditeten i første halvdel av året var meget god og bedre enn fjoråret, men andre halvår var forholdsvis lik fjoråret. Svingningene i likviditet gjennom året varierer fra 20 millioner kroner til 3 millioner kroner.

Figur 1: Likviditet gjennom året

Arbeidskapital¹ ex. premieavvik i % av brutto driftsinntekter er 48,7 % i 2019. I forhold til i 2018 er det en økning på 14,0 % fra 34,7 %, og er en klar indikasjon på god likviditet. Landsgjennomsnittet² i 2019 var på 22,6 %.

Lån

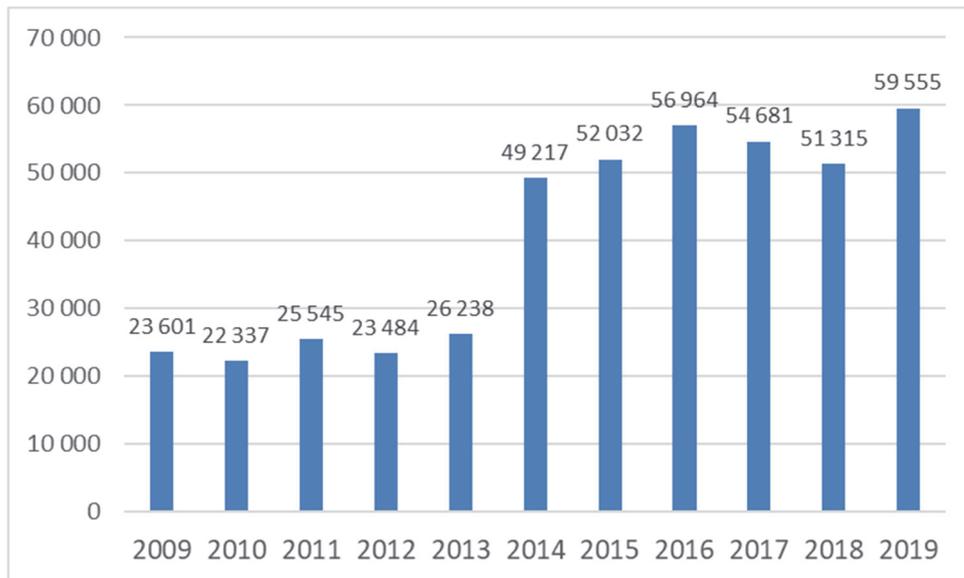
Kommunens lånegjeld er kr. 139.351.347, som er en økning fra fjoråret på kr. 19.685.622. Langsiktig gjeld ex. pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter er 67,4 %. Det er en økning på fra 2018 på 7,9 %, men

¹ Arbeidskapital er omløpsmidler minus kortsiktig gjeld

² KOSTRA 2019. Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)

fortsatt betydelig under landsgjennomsnittet³ på 99,2 %. Imidlertid er inntektsgrunnlaget lavere enn landsgjennomsnittet og det er nødvendig med et lavere gjeldsnivå for å klare de økonomiske forpliktelsene.

Ubrukte lånemidler har økt fra kr. 1.242.000 til kr. 25. 431.964. Bakgrunnen er finansieringen av pågående investeringsprosjekter. Netto lånegjeld er dermed kr. 113.919.383.

Figur 2: Lånegjeld per innbygger 31.12.2019

Lånegjelden økte til kr. 59.555 per innbygger. Netto lånegjeld per innbygger er redusert til kr. 48.262⁴.

Kommunens totale låneportefølje består av sertifikatlån med 12 måneders varighet, fastrentelån med to års og 3 års bindingstid, lån med flytende rente og startlån. Andelen sertifikatlån er kr. 80.000.000, som tilsvarer 57,4 % (70,7 % i 2018) av låneporteføljen. Fastrentelån representerer kr. 52.250.000, som tilsvarer 37,5 % (14,4 % i 2018) av låneporteføljen. Lån med flytende rente utgjør kr. 7.108.237, som tilsvarer 5,1 % (14,9 % i 2018) av låneporteføljen. I forhold til Reglement for finansforvaltnings krav og strategi har 69,78 % av den samlede låneporteføljen forfall innenfor en rullerende 12 måneders periode, mens reglementets krav er at det ikke overstiger 50 %.

Gjenværende løpetid på langsiktig gjeld er 1,21 år.

Vektet gjennomsnittrente har vært 1,67 % (1,30 % i 2018). Sertifikatlånene har en rente på 1,42 % og 1,65 %. Fastrentelånene har en rente på 1,50 % og 1,99 %. Lån med flytende rente har 2,40 %.

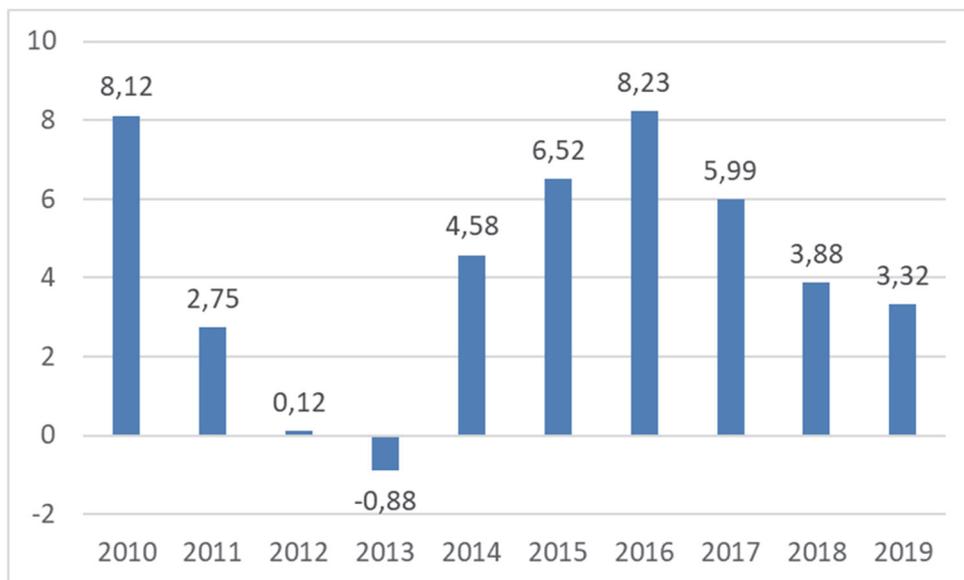
Kommunen har en betydelig større andel av sertifikatlån enn de andre kommunene i Telemark. Det vurderes imidlertid ikke som noen vesentlig risiko for at kommunen ikke skal få refinansiert sine sertifikatlån. Dette som følge av kommunens gode likviditetssituasjon, lånenes størrelse og at markedet fremdeles vurderes som stabilt.

Norges Bank holdt styringsrenten uendret på 1,50 % ved rentemøtet i desember.

³ KOSTRA 2019. Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)

⁴ KOSTRA 2019. Netto lånegjeld per innbygger.

Netto driftsresultat

Figur 3: Netto resultatgrad i %. Netto driftsresultat i prosent av netto driftsinntekter

Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene (netto resultatgrad) eller lønnsomhetsmargin viser hvor stor lønnsomheten er i forhold til de totale inntektene. Resultatgraden sier noe om hva kommunen har igjen etter at alle driftsutgifter, inklusive renter og avdrag er dekket. Et positivt driftsresultat i % av driftsinntektene kan benyttes til å finansiere investeringer eller avsettes til senere bruk, noe som gir handlefrihet og evne til å tåle svingninger i økonomien.

Årets netto resultatgrad er på 3,32 %. Teknisk beregningsutvalg for kommunal økonomi⁵ (TBU) anbefaler et nivå på netto resultatgrad på 1,75 %. Det gode økonomiske resultatet framkommer etter god økonomistyring på avdelingene, god utvikling innen finansinntekter, skatt og pensjon.

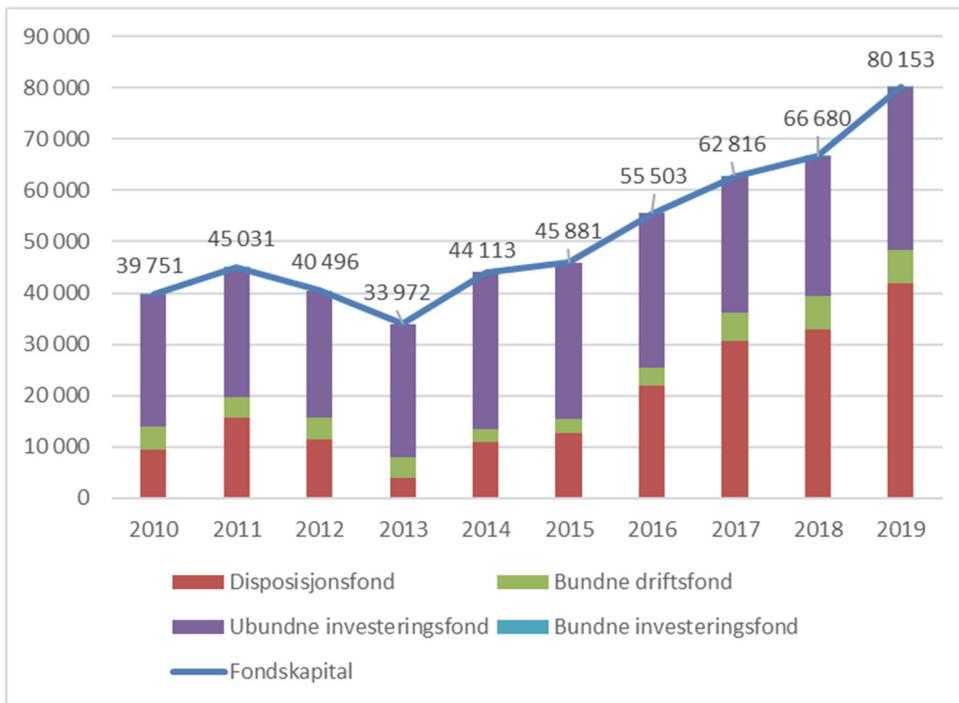
Planlagte investeringsprosjekter med tilhørende låneopptak i årene fremover krever at kommunen har handlefrihet. Det samme gjør endringene i inntektssystemet som slår inn jevnt i årene som kommer.

Fond

Totale midler i fond er kr. 80.153.413, som er en økning på kr. 13.473.814 fra fjoråret. Plasseringen av fondene er i Sparebanken Sør. Andelen av fondene som er uten bindinger er 92 %. SKK-fondet defineres som ubundne fond iht. regnskapsforskriftene, selv om kommunestyret har lagt sterkere føringer på bruken av disse midlene.

Disposisjonsfondet er økt til kr. 41.908.538. Det er blant annet disponert kr. 8.000.000 til utbygging av Sagaenga barnehage. Målt i % av driftsinntektene utgjør disposisjonsfondet 20,7 %. Anbefalt nivå bør være minst 5 – 10 %. Fondet er ved utgangen av 2018 på et tilfredsstillende nivå og bidrar til en økt økonomisk handlingsfrihet.

⁵ Kommunal- og moderniseringsdepartementet: Rapport fra Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi, Juni 2018 og Notat fra TBU til 1. konsultasjonsmøte 12. mars 2019 mellom staten og kommunesektoren om statsbudsjettet for 2020

Figur 4: Fondskapital i hele tusen

Utvikling i rammebetingelsene

Skatt

Skatt på formue og inntekt viser en økning på 2,48 % fra fjoråret. Skatteinntekten øker med kr. 1.323.025 i forhold til justert budsjett. For landet var skatteinntekten 4,67 % høyere enn i 2018. Det har vært en tendens de siste årene at de nasjonale skatteanslagene har vært lavere enn de reelle skatteinntektene.

Kommunens skatteinntang utgjør 82 % av landsgjennomsnittet⁶.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Skatt på formue og inntekt	-47 489	-43 770	-46 292	-48 244	-48 533	-49 972	-54 288	-58 101	-59 881	-61 369
Årlig % endring	5,9	-8,5	5,7	4,2	0,6	3,0	8,6	7,0	3,1	2,5
Eiendomsskatt	-1 965	-1 965	-2 215	-2 266	-7 414	-7 502	-7 608	-7 579	-8 155	-8 452

Tabell 1: Skatteinntekter

Eiendomsskatten er kr. 8.451.909, og øker med kr. 296.821.

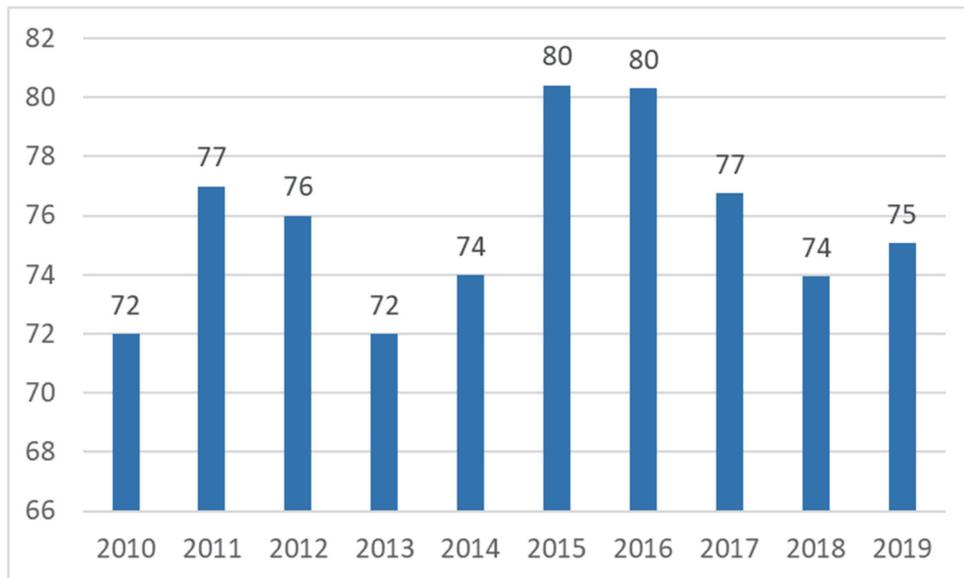
Statlige overføringer

Rammetilskuddet fra staten er kr. 80.990.179, og øker med kr. 1.178.179. I forhold til justert budsjett er overføringen kr. 1.017.179 høyere. Kommunen har mottatt ekstra skjønnsmidler på kr. 150.000 for utgifter som følge av regionreformen, som i hovedsak gjelder tilpasning av nytt kommunenummer. Utgiftsbehovet til kommunen er 2,81 % høyere enn landsgjennomsnittet.

⁶ Kommunal- og moderniseringsdepartementet: Beregningsteknisk dokumentasjon til Prop. 1 S (2019-2020) Inntektssystemet for kommunar og fylkeskommunar Grønt hefte

Kommunen mottok kr. 5.246.000 i generelt statstilskudd vedrørende flyktninger, som er i samsvar med budsjettet. Overføringen er kr. 3.326.000 lavere enn i 2018. Nedtrappingen er en konsekvens av at kommunen ikke er prioritert for bosetting av flyktninger lenger.

Skatte- og rammetilskuddsgrad

Figur 5: Skatte- og rammetilskuddsgrad

Skatte- og rammetilskuddsgraden viser hvor stor del av kommunens driftsutgifter som dekkes av skatteinntektene og rammetilskuddet. Figuren viser at 25 % av kommunens driftsutgifter som dekkes av andre inntekter enn skatte- og rammetilskuddet som kommer via inntektssystemet.

Investeringsregnskap

Investeringsregnskapet har et utgiftsnivå på kr. 15.098.817, og et finansieringsbehov på kr. 8.140.110. Finansieringen skjer hovedsakelig ved bruk av lån med kr. 6.241.504, men også ved fondsbruk og mottatte avdrag på utlån.

Den største kostnaden til et enkelt prosjekt er til Sagaenga barnehage med kr. 3.975.343. Prosjektet har en vedtatt kostnadsramme på kr. 38.500.000⁷ og ferdigstilles i 2020.

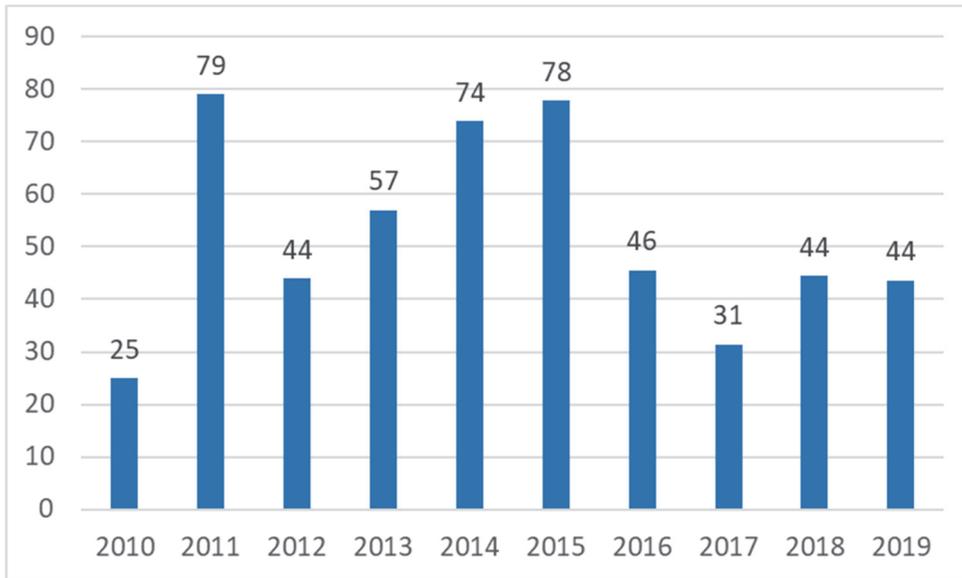
Det er solgt 5 eiendommer som følge av at kommunen ikke bosetter flyktninger. Salgsinntektene fra eneboligene beløper seg til kr. 8.070.000. 2 næringstomter er solgt for kr. 1.000.000. 2 eneboligtomter og 1 rekkehusomt er solgt for kr. 2.320.000. I Blåbærvegen på Heiveien boligfelt er det ledig 4 eneboligtomter og 1 rekkehusomt. I 2019 er det også inntektsført deler av forsikringsoppjøret for boligen i Hegnaveien 31 med kr. 2.257.789.

Lånefinansieringsgrad

Lånefinansieringsgraden viser i hvilken utstrekning finansieringsbehovet dekkes ved bruk av eksternt

⁷ Vedtatt av Siljan kommunestyre 19. november 2019 i sak 64/2019.

opptatte lån. Enkelte prosjekter går over flere år, og opptak av lån og belastning av investeringsutgifter påvirkes av fremdriften i prosjektene. Bruk av lån i 2019 er kr. 6.241.504, og det gjenspeiler en middels investeringsaktivitet dette året.

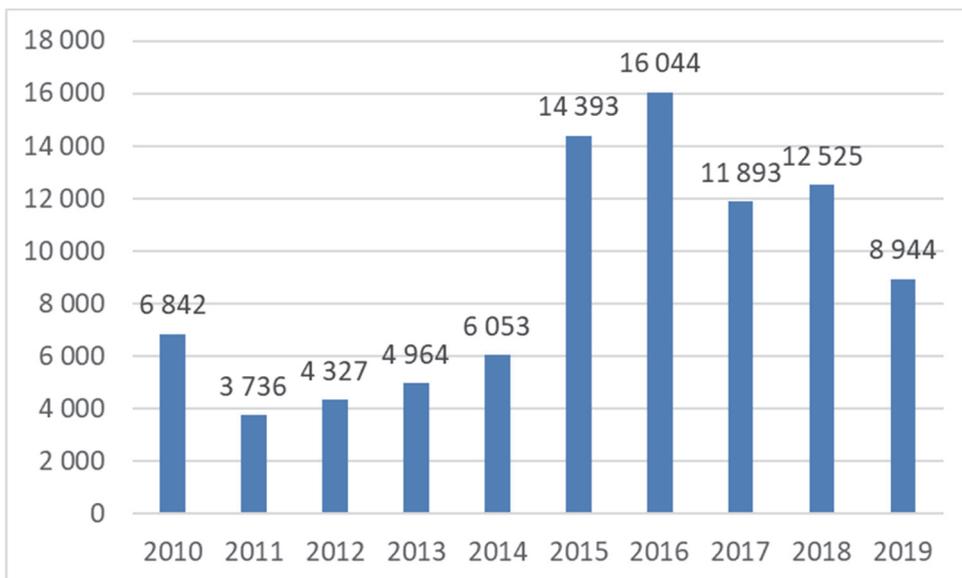

Figur 6: Lånefinansieringsgrad i prosent

Driftsregnskap

Driftsutgiftene (ex. finans) i 2019 er på kr. 200.875.814, som er en økning på kr. 1.742.249. Det tilsvarer en økning på 0,87 %. Prisstigningen fra 2018 til 2019 er på 2,21 %. Kostnadsveksten i kommunen er betydelig under prisveksten i landet. Den lave veksten i kostnader kan blant annet forklares ut fra det forholdet at flyktninger ikke lenger bosettes i kommunen og noe ledighet i stillinger, i tillegg til kommentarene nedenfor.

Regnskapsresultat

Figur 7: Regnskapsresultat

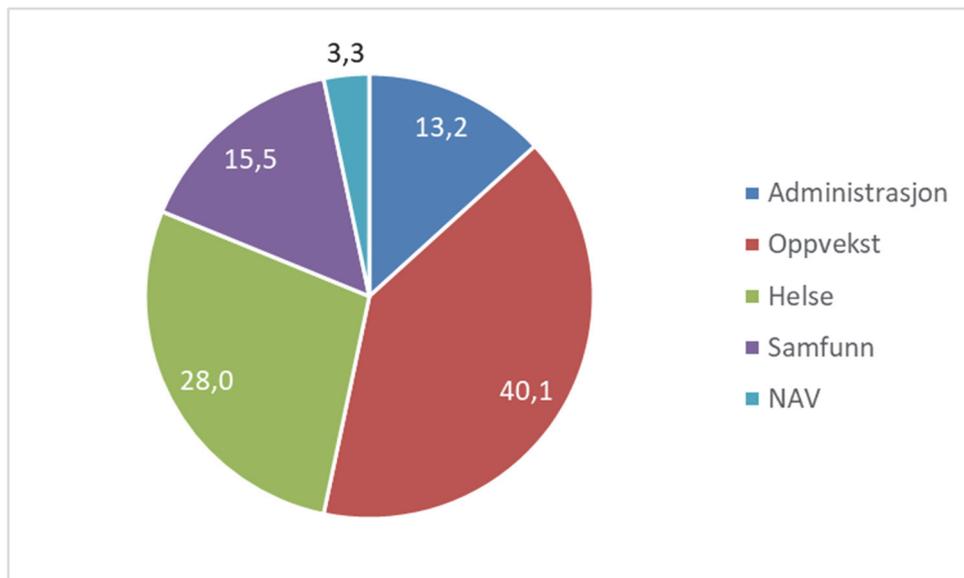
Etter interne finanstransaksjoner og nødvendige avsetninger avsluttes regnskapet med et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 8.943.656.

Personal

Lønn og sosiale utgifter utgjør kr. 138.087.148 og er 68,7 % (66,0 % i 2018) av driftsutgiftene. Nivået vurderes greit siden flesteparten av kommunens oppgaver innebærer tjenesteyting overfor innbyggerne med bruk av personal ressurser. Økningen i lønn og sosiale utgifter er på 5,0 % (3,2 % i 2018), og innebærer også opprettelse av nye stillinger. Lønnsoppgjøret hadde en ramme på 3,2 %.

Bokførte pensjonskostnader er kr. 17.006.841 og øker med 7,9 %. I tillegg til å utgiftsføre pensjonspremien skal det regnskapsføres et premieavvik⁸, som inklusiv amortisering er en inntekt på kr. 3.945.122. Dessuten har kommunen fått tilbakeført et premiefond fra KLP på kr. 1.748.145, som er om lag en million bedre enn budsjettet. Dette skyldes et godt avkastningsresultat hos KLP. Totale pensjonstransaksjoner er kr. 1.929.437 lavere enn budsjettet.

Avdelingene

Figur 8: Driftsutgifter i prosent fordelt på rammeområde

Figuren over viser hvordan driftsutgiftene fordeles på de ulike avdelingene.

	Siljan	Telemark	Kostragruppe
Barnehage	12,0	12,2	12,9
Grunnskole	30,9	21,4	24,7
Omsorgstjenester	24,1	35,7	32,4

Tabell 2: Netto driftsutgifter i prosent av samlede netto driftsutgifter Innen KOSTRA 2019s tjenesteområder

⁸ Premieavvik er differansen mellom betalt pensjonspremie og estimert netto pensjonskostnad

Utgiftsfordelingen er ulik i forhold til mange andre kommuner også i 2019. Historisk var den begrunnet med en ung befolkning, men det er ikke tilfellet lenger.

Tabellen under viser avvik mellom regulert budsjett og regnskap sortert på ansvar fordelt på avdelingene. Det er positivt budsjettavvik på alle rammeområdene med unntak av Oppvekst som viser et merforbruk på 2,3 %.

	Regnskap 2019	Regulert Budsjett 2019	Avvik	Avvik i %
Administrasjon	21 684 709	21 980 000	295 291	1,3 %
Oppvekst	65 772 768	64 309 000	-1 463 768	-2,3 %
Helse	45 882 996	45 921 000	38 004	0,1 %
Samfunn	25 433 022	26 911 000	1 477 978	5,5 %
NAV	5 382 300	6 968 000	1 585 700	22,8 %

Tabell 3: Budsjettavvik

Administrasjon har et mindreforbruk på kr. 295.291. Felleskostnader er lavere, samtidig som det er intern inndekning av oppgradering av regnskapssystemet og det er lavere kostnader til næringsarbeid.

Oppvekst har et merforbruk på kr. -1.493.768. Tjenestekjøp til voksenopplæringen har blitt dyrere og for lite lønnsmidler er avsatt i forhold til mottatt statstilskudd og driftsnivå. Innen barnevern er det økte kostnader for en sakkyndig utredning og kostnader til nye familiehjem og fosterhjem. PP-kontoret har økte kostnader ved digitalisering. Skolefritidsordningen og barnehagen i Opdalen har svikt i brukerbetalingen. Midtbygda barneskole og Siljan ungdomsskole er i balanse.

Helse har et mindreforbruk på kr. 38.004. Det er vært et merforbruk inne pleie og omsorg, som følge av høyt pasientbelegg med kompliserte og ressurskrevende behandlingsoppfølginger. Forebyggende tjenester har et mindreforbruk som framkommer ved strengt behovsprøvd innleie av personalressurser og økt statstilskudd.

Samfunn har et mindreforbruk på kr. 1.477.978. Resultatet framkommer ved økte inntekter innen renovasjon og næringsavfall, samt fra plan- og byggesaksgebyr, mindre kostnader til kommunale boliger som følge av salg, områdeplanen for sentrum er ikke utarbeidet og for høyt budsjetterte kostnader til 110-sentralen.

NAV har et mindreforbruk på kr. 1.585.700. Bakgrunnen er at sosialhjelpsutgiftene er halvert sammenlignet med fjoråret, utgiftene til tolking har gått ned, ledighet i stilling og brukere på kommunale ytelser har fått innvilget statlige ytelser.

Finans

Renteinntektene er kr. 873.578 høyere enn budsjett, mens renteutgiftene er kr. 617.435 lavere enn budsjett, slik at netto renteinntekt er kr. 1.491.013 bedre enn budsjettet.

Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet er kr. 5.573.956, mens minste tillatte avdrag er beregnet til kr. 4.817.052. Det positive avviket er kr. 756.904. I tillegg kommer ekstra ordinære avvik i investeringsregnskapet på kr. 5.172.070.

Verdier

Likestilling

Det er et mål at personalet skal gjenspeile befolkningen og kommunen har fokus på dette i ansettelsesprosesser. Kompetanse og personlig egnethet som er det viktigste ved ansettelser. Utover dette er det fokus på å rekruttere personer slik at tjenestestedene har ulik alder, kjønn og kultur.

I 2019 ble det utført 139,8 faste årsverk av 198 ansatte fordelt på 168 kvinner og 30 menn. Andel heltidsansatte i kommunen er 50 %, herav 46,2 % av kvinner og 72,2 % av menn. Siljan ligger meget bra an i Telemark, og på landsbasis er 52,9 % i heltidsstillinger (49,2 % av kvinner og 65,5 % menn)⁹. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse er 77,8 %, hvorav 76,2 % for kvinner og 86,5 % for menn. Aldersgruppene for ansatte viser under 30 år 6,1 %, 30-39 år 23,2 %, 40-49 år 28,8 %, 50-59 år 30,3 og over 59 år 11,6 %.

En undersøkelse i forhold til deltidsstillinger ble gjennomført av HR. Alle ledere ble kontaktet og spurt om årsakene til at ansatte hadde deltidsstillinger. 87 av i alt 196 fast ansatte i Siljan kommune er deltidsarbeidende. Årsaken til dette er mange, slik som at resterende stilling inngår i et annet stillingsforhold, tjenesten er svært liten og kun deltidsarbeid tilbys, og nedbemanning har i praksis ført til deltid. I flere år har det vært fokus på å gjøre om deltidsstillinger til fulle stillinger, slik som innen renhold. Det søkes innen alle avdelinger å legge til rette for ansatte i de ulike livsfasene. Personalpolitikken i årevis vært slik at ansatte kan søke om redusert stilling i en periode, og fått dette innvilget da det har avhjulpet dem i deres privatliv. Samtidig har arbeidstakere som har blitt syke blitt omplassert og fått innvilget pensjon fra KLP i deler av stillingen. En konsekvens av denne politikken har vært at det hele tiden er deler av 100% stillinger hvor det ikke er ansatt fast personell. Ekstravakter har over tid opparbeidet seg rett på stilling, og da er gjerne resultatet en deltidsstilling. Siljan kommune har tatt sitt samfunnsansvar ved å ivareta personer som av ulike grunner ikke kan arbeide i 100% stilling, og tilbudt deltidsstillinger

Etikk

Ny utgave av Reglement for etikk ble vedtatt av kommunestyret i 2019¹⁰. Etikkregelverket skal følges av alle folkevalgte og ansatte i deres arbeid for kommunen. Skiensmodellen for tiltak mot svart arbeid og sosial dumping¹¹ ble også ajourført i 2019 med vedtak i både kommunestyret og Grenlandsrådet, og et viktig dokument i bekjempelsen av useriøse aktører.

Tilsyn og internkontroll

Kommunen arbeider målrettet for å iverksette og gjennomføre tiltak for å sikre betryggende kontroll av den totale virksomheten. Reglementet for delegering ble behandlet og ajourført 2 ganger i kommunestyret 2019. Ved vedtaket i november 2019¹² ble reglementet tilpasset ny kommunelov¹³. Rutine for administrativ videredelegering¹⁴ ble oppdatert 3 ganger i 2019 etter vedtak i kommunestyret om reglement for delegering.

⁹ Tallene er hentet fra PAI-registeret 1.12.2019. PAI-registeret er et personaladministrativt informasjonssystem som driftes av KS og bygger på opplysninger innhentet fra kommunesektoren

¹⁰ Reglement for etikk ble vedtatt av Siljan kommunestyre 5. februar 2019

¹¹ Skiensmodellen for tiltak mot svart arbeid og sosial dumping vedtatt av Siljan kommunestyre 5. februar 2019 i sak 7/2019 og Grenlandsrådet 11. januar 2019 i sak 2/2019

¹² Reglement for delegering ble vedtatt av Siljan kommunestyre 19. november 2019 i sak

¹³ Kommuneloven 22. juni 2018 nr. 83

¹⁴ Rådmannens beslutning 26. juli 2019

Rådmannen er tilfreds med at det også pågår et kontinuerlig arbeid med utarbeidelse av rutiner og dokumentasjon i avdelingene. Det gjennomføres jevnlig internkontroll på ulike området og på alle avdelinger. I desember 2019 ble TQM anskaffet som kvalitetsprogramvare for hele organisasjonen.

Diskriminering og tilgjengelighet

Kommunen har nedfelt et fokus på å ivareta menneskeverdet i etikkreglementet, og det inkluderer en bevisst holdning mot enhver form for diskriminering og mobbing i virksomheten. Det er planlagt fokus på dette i leder- og mellomlederopplæring internt i kommunen. Diskriminering på bakgrunn av kjønn, alder og kulturell bakgrunn skal ikke forekomme og det er lagt inn i verdier og relevante rutiner i kommunen.

Kravet om tilgjengelighet gjennomføres i henhold til kommunestyrets vedtak om universell utforming av publikumbygg. Hjemmesiden er oppdatert med fokus på godt språk og tilgjengelig informasjon.

Avslutning

Et netto driftsresultat på 3,32 % vurderes som meget bra i en situasjon med skiftende rammebetingelser, og er høyere enn anbefalt nivå. Kommunen har en sunn drift i forhold tilgjengelige ressurser. Det er en god budsjett disiplin i organisasjonen, og dette gir resultater. Samtidig medvirker skatteinntektene og finansinntektene til det positive resultatet. Endringen i inntektssystemet er krevende, og det vil fortsatt være nødvendig med en effektiv ressursutnyttelse for å kunne gi innbyggerne gode og riktige tjenester i framtiden. For å lykkes i framtiden i å bestå som egen kommune vil en sterk prioritering av investeringsprosjekter og driftstiltak være en forutsetning for å ha tilstrekkelig handlingsrom.

Til kommunestyret i
Siljan kommune

Referanse: 20/605/inv
Arkiv: 19/811200

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Siljan kommunes årsregnskap som viser kr 154 197 225 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 8 943 656. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2019, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Siljan kommune per 31. desember 2019, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende. Vi henviser for øvrig til avsnittet «Konklusjon om årsberetningen» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Rådmannens ansvar for årsregnskapet

Rådmannen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapskikk i Norge. Rådmannen er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner nødvendig for å kunne

utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelser av revisors oppgaver vises det til www.nkrf.no/revisjonsberetninger.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Skien, 20. mars 2020
Vestfold og Telemark revisjon IKS

Lisbet Fines
oppdragsansvarlig/
registrert revisor

Ingebjørg Nordby Vibeto
teamleder regnskapsrevisjon/
registrert revisor

Driftsregnskap (Vedlegg 1A)						
	Tekst	Art	Regnskap 2019	Budsjettjustert 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018
1	Skatt på inntekt og formue	870	-61 369 025	-60 046 000	-60 046 000	-59 881 363
2	Ordinært rammetilskudd	800	-80 990 179	-79 973 000	-79 843 000	-79 222 000
3	Skatt på eiendom	874	-8 451 909	-8 076 000	-8 076 000	-8 155 068
4	Andre direkte eller indirekte skatter	877	0	0	0	0
5	Andre generelle statstilskudd	810	-5 991 937	-6 511 000	-6 511 000	-9 208 892
6	Sum frie disponible inntekter		-156 803 051	-154 606 000	-154 476 000	-156 467 323
7	Renteinntekter og utbytte	900,91	-2 706 578	-1 833 000	-1 833 000	-2 050 596
8	Gevinst finansielle instrumenter	909	0	0	0	0
9	Renteutgifter, provisjoner og andre finansutg	500	1 959 565	2 577 000	2 577 000	1 686 945
10	Tap finansielle instrumenter	509	0	0	0	0
11	Avdrag på lån	510	5 573 776	5 593 000	5 593 000	5 308 266
12	Netto finansinntekter/-utgifter		4 826 763	6 337 000	6 337 000	4 944 615
13	Til dekning av tidl. års regnsk. merforbruk	530	0	0	0	0
14	Til ubundne avsetninger	540,560	12 525 069	12 525 069	0	11 893 414
15	Til bundne avsetninger	550	2 019 186	0	0	1 757 132
16	Bruk av tidl. års regnsk. mindreforbruk	930	-12 525 069	-12 525 069	0	-11 893 414
17	Bruk av ubundne avsetninger	940,960	-2 174 000	-2 174 000	- 450 000	-5 682 000
18	Bruk av bundne avsetninger	950	-2 066 123	- 10 000	0	- 762 831
19	Netto avsetninger		-2 220 937	-2 184 000	-450 000	-4 687 699
20	Overført til investeringsbudsjett	570	0	0	0	0
21	TIL FORDELING DRIFT		-154 197 225	-150 453 000	-148 589 000	-156 210 407
22	Sum fordelt til drift		145 253 569	150 453 000	148 589 000	143 685 338
23	Merforbruk/mindreforbruk = 0		-8 943 656	0	0	-12 525 069
Vedlegg 1B						
Sum fordelt til drift (fra vedlegg 1A)			Regnskap 2019	Budsjettjustert 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018
1	Administrasjon		2 102 472	5 218 000	11 260 000	2 683 586
2	Oppvekst		66 127 296	64 959 000	61 587 000	60 450 362
3	Helse		45 292 957	45 897 000	42 827 000	43 995 877
4	Samfunn		26 348 544	27 411 000	25 863 000	28 754 038
6	NAV		5 382 300	6 968 000	7 052 000	7 801 475
Sum drift fordelt på rammeområde			145 253 569	150 453 000	148 589 000	143 685 338

Investeringsregnskap (Vedlegg 2A)						
	Tekst	Art	Regnskap 2019	Budsjettjustert 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018
1	Investeringer i anleggsmidler	010-490	15 098 817	13 696 000	25 435 000	19 236 210
2	Kjøp av aksjer/andeler	529	683 384	683 000	620 000	547 487
3	Utlån og forskutteringer	520	743 668	744 000	300 000	0
4	Avdrag på lån	510	5 172 070	5 166 000	20 000	3 581 484
5	Avsetninger	530,548-560	4 730 900	4 731 000	0	4 010 543
6	Årets finansieringsbehov		26 428 839	25 020 000	26 375 000	27 375 724
7	<i>Finansiert slik:</i>					
8	Bruk av lånemidler	910	-6 241 504	-6 485 000	-7 690 000	-8 463 748
9	Salg av aksjer og andeler	929	0	0	0	0
9	Inntekter fra salg av anleggsmidler	670	-11 623 900	-11 624 000	0	-5 872 283
10	Tilskudd til investeringer	810, 830	-2 072 300	946 000	0	-2 400 000
11	Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	920, 70-77	-2 595 176	-2 583 000	0	-2 389 484
12	Annet avgiftspliktig salg	650	0	0	0	0
13	Kompensasjon for merverdiavgift	729	-2 334 740	-1 713 000	-3 513 000	- 897 209
14	Sum eksternt finansiering		-24 867 621	-21 459 000	-11 203 000	-20 022 724
15	Overført fra driftsregnskapet	970	0	0	0	0
16	Bruk av avsetninger	94-96	-1 561 218	-3 561 000	-15 172 000	-7 353 000
17	SUM FINANSIERING		-26 428 839	-25 020 000	-26 375 000	-27 375 724
18	Udekket/udisponert = 0		0	0	0	0
Vedlegg 2B						
Til investeringer i anleggsmidler (fra vedlegg 2A)			Regnskap 2019	Budsjettjustert 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018
1	Administrasjon		10 470 806	10 506 000	920 000	9 063 475
2	Oppvekst		673 155	650 000	1 110 000	700 000
3	Helse		1 081 054	1 075 000	320 000	89 484
4	Samfunn		14 203 824	12 789 000	24 025 000	17 522 765
6	NAV		0	0	0	0
Sum investeringer i anleggsmidler fordelt på rammeomr.			26 428 839	25 020 000	26 375 000	27 375 724

Balanseregnskap (Vedlegg 3)			
Tekst		Regnskap 2019	Regnskap 2018
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Faste eiendommer og anlegg		230 924 527	235 071 760
Utstyr, maskiner og transportmidler		11 123 268	12 520 172
Utlån		984 810	594 146
Aksjer og andeler		10 742 543	10 059 159
Pensjonsmidler		236 784 541	221 420 876
Sum anleggsmidler	A	490 559 689	479 666 113
Omløpsmidler			
Kortsiktige fordringer		6 080 601	5 291 487
Premieavvik		11 894 886	7 733 470
Obligasjoner			
Kasse, postgiro, bankinnskudd		129 688 614	102 562 732
Aksjer og andeler			
Sertifikater			
Sum omløpsmidler	B	147 664 101	115 587 689
SUM EIENDELER	A+B	638 223 790	595 253 802
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Disposisjonsfond		-41 908 538	-32 955 688
Bundne driftsfond		-6 367 537	-6 414 474
Ubundne investeringsfond		-31 777 338	-27 209 438
Regnskapsmessig mindreforbruk		-8 943 656	-12 525 069
Bundne investeringsfond		- 100 000	- 100 000
Regnskapsmessig merforbruk			
Udisponert i investeringsregnskapet			
Udekket i investeringsregnskapet			
Kapitalkonto		-103 864 864	-103 952 529
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK		2 017 326	2 017 326
SUM EGENKAPITAL	C	-190 944 606	-181 139 871

Gjeld		Regnskap 2019	Regnskap 2018
<i>Langsiktig gjeld</i>			
Ihendehaverobligasjonslån			
Pensjonsforplikteleser		-272 775 440	-257 276 840
Sertifikatlån		-80 000 000	-84 623 932
Andre lån		-59 351 347	-35 041 793
Sum langsiktig gjeld		-412 126 787	-376 942 565
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Kassekredittlån			
Annen kortsiktig gjeld		-35 152 396	-36 831 397
Premieavvik		0	- 339 968
Sum kortsiktig gjeld		-35 152 396	-37 171 365
SUM GJELD	D	-447 279 183	-414 113 930
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	C+D	-638 223 790	-595 253 802
BALANSENS NETTOSUM		0	0
Memoriakonti			
Ubrukte lånemidler		25 431 964	1 242 000
Andre memoriakonti		796 348	1 594 335
Motkonto for memoriakontiene		-26 228 312	-2 836 335
SUM MEMORIAKONTI	E	0	0

Økonomisk oversikt - Drift (Vedlegg 4)					
Tekst	Konto	Regnskap 2019	Budsjettjustert 2018	Budsjett 2019	Regnskap 2018
Driftsinntekter					
Brukerbetalinger	600-619	-7 629 544	-7 405 000	-7 245 000	-7 407 199
Andre salgs- og leieinntekter	620-670	-13 333 029	-14 092 000	-14 092 000	-13 264 590
Overføring med krav til motytelse	700-770	-24 712 562	-15 248 000	-15 066 000	-24 871 975
Rammetilskudd fra staten	800	-80 990 179	-79 973 000	-79 843 000	-79 222 000
Andre statlige overføringer	810	-5 991 937	-6 511 000	-6 511 000	-9 208 892
Andre overføringer	830-850+880-890	- 179 722	- 255 000	- 255 000	- 199 175
Inntekts- og formueskatt	870	-61 369 025	-60 046 000	-60 046 000	-59 881 363
Eiendomsskatt	874	-8 451 909	-8 076 000	-8 076 000	-8 155 068
Andre direkte og indirekte skatter	877	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	B	-202 657 908	-191 606 000	-191 134 000	-202 210 261
Driftsutgifter					
Lønnsutgifter	010-080+160-165	110 299 577	103 833 000	101 641 000	104 875 867
Sosiale utgifter	090-099	27 787 571	28 677 000	28 139 000	26 554 115
Kjøp varer og tj. inngår kom. tj.prod.	100-289-160-165	26 807 094	25 015 000	24 759 000	27 160 429
Kjøp varer og tj. erst. kom. tj.prod.	300-380	15 220 059	17 683 000	16 483 000	16 251 459
Overføringer	400-490	11 311 733	12 447 000	14 205 000	14 769 674
Avskrivninger	590	9 764 787	9 763 000	9 505 000	9 829 288
Fordelte utgifter	690+(290-790)	- 315 007	- 222 000	0	- 307 268
Sum driftsutgifter	C	200 875 814	197 196 000	194 732 000	199 133 565
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	D=B-C	-1 782 094	5 590 000	3 598 000	-3 076 697
Finansinntekter					
Renteinntekter og utbytte	900-905	-2 706 578	-1 833 000	-1 833 000	-2 050 596
Gevinst finansielle instrumenter	909	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	920	- 24 200	0	0	- 14 000
Sum eksterne finansinntekter	E	-2 730 778	-1 833 000	-1 833 000	-2 064 596
Finansutgifter					
Renteutgifter og låneomkostninger	500	1 959 565	2 577 000	2 577 000	1 686 945
Tap finansielle instrumenter	509	0	0	0	0
Avdrag på lån	510	5 573 776	5 593 000	5 593 000	5 308 266
Sosial- og næringslån	520	21 600	20 000	20 000	138 000
Sum eksterne finansutgifter	F	7 554 941	8 190 000	8 190 000	7 133 211
Resultat eksterne finanstransaksj.	G=E-F	4 824 163	6 357 000	6 357 000	5 068 615
Motpost avskrivninger	990	-9 764 787	-9 763 000	-9 505 000	-9 829 288
Res. før int.fin.transaksjoner	I	-6 722 719	2 184 000	450 000	-7 837 370
NETTO DRIFTSRESULTAT		-6 722 719	2 184 000	450 000	-7 837 370

Interne finanstransaksjoner					
Bruk tidl. års regnsk. mindreforbruk	930	-12 525 069	-12 525 069	0	-11 893 414
Bruk av disposisjonsfond	940	-2 174 000	-2 174 000	- 450 000	-5 682 000
Bruk av bundne fond	950	-2 066 123	- 10 000	0	- 762 831
Sum bruk av avsetninger	J	-16 765 192	-14 709 069	-450 000	-18 338 245
Overført til investeringsregnskapet	570	0	0	0	0
Avsatt til dekn. tidl. års merforbruk	530			0	
Avsatt til disposisjonsfond	540	12 525 069	12 525 069	0	11 893 414
Avsatt til bundne fond	550	2 019 186	0	0	1 757 132
Sum avsetninger	K	14 544 255	12 525 069	0	13 650 546
Regnsk. merforbruk/mindreforbruk	L=I+J-K	-8 943 656	0	0	-12 525 069
Udekket/udisponert		0	0	0	0

Økonomisk oversikt - Investering (Vedlegg 5)					
Tekst	Konto	Regnskap 2019	Budsjettjustert 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018
Inntekter					
Salg av driftsmidler og fast eiendom	660-670	-11 623 900	-11 624 000	0	-5 872 283
Andre salgsinntekter	600-650	0	0	0	0
Overføringer med krav om motytelse	700-770	-2 257 789	-2 258 000	0	-2 300 000
Merverdiavgiftskompensasjon	729	-2 334 740	-1 713 000	-3 513 000	-897 209
Statlige overføringer	800-810	47 700	946 000	0	-2 400 000
Andre overføringer	830-899	-2 120 000	0	0	0
Renteinntekter og utbytte	900-905	0	0	0	0
SUM INNTEKTER	L	-18 288 729	-14 649 000	-3 513 000	-11 469 492
Utgifter					
Lønnsutgifter	010-089+160-165	134 284	122 000	0	445 048
Sosiale utgifter	090-099	48 572	46 000	0	146 666
Kjøp varer og tj. inngår kom. tj.prod.	100-285-160-165	12 581 221	11 875 000	24 715 000	17 747 287
Kjøp varer og tj. erst. kom. tj.prod.	300-380	0	0	0	0
Overføringer	400-490	2 334 740	1 653 000	720 000	897 209
Renteutgifter og omkostninger	500				0
Fordelte utgifter	690+(290-790)				0
SUM UTGIFTER	M	15 098 817	13 696 000	25 435 000	19 236 210
Finansieringstransaksjoner					
Avdrag på lån	510	5 172 070	5 166 000	20 000	3 581 484
Utlån	520	743 668	744 000	300 000	0
Kjøp av aksjer og andeler	529	683 384	683 000	620 000	547 487
Dekning av tidligere års merforbruk	530				
Avsatt til ubundne investeringsfond	548	4 730 900	4 731 000	0	4 010 543
Avsatt til bundne fond	558	0	0	0	0
Sum finanstransaksjoner/ut	N	11 330 022	11 324 000	940 000	8 139 514
FINANSIERINGSBEHOV	O=M+N-L	8 140 110	10 371 000	22 862 000	15 906 232
Bruk av lån	910	-6 241 504	-6 485 000	-7 690 000	-8 463 748
Mottatte avdrag på utlån	920	-337 387	-325 000	0	-89 484
Salg av aksjer og andeler	929	0	0	0	0
Overført fra driftsregnskapet	970	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	940	-1 398 218	-3 398 000	-14 896 000	-3 861 000
Bruk av ubundne investeringsfond	948	-163 000	-163 000	-276 000	-3 492 000
Bruk av bundne fond	950				0
SUM FINANSIERING	R	-8 140 110	-10 371 000	-22 862 000	-15 906 232
Udekket/udisponert	S=O-R	0	0	0	0

Investeringsregnskap					
Funksjon	Funksjonstekst	Regnskap 2019	Budsjettjustert 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018
1	Administrasjon, økonomi og næring				
1202	Økonomikontor	0	0	0	3 838
1209	Fellesfunksjoner	43 238	100 000	300 000	381 504
1204	IT-kontor	0	0	0	90 000
3250	Tilrettelegging og bistand for næringslivet	- 977 900	- 978 000	0	0
		- 934 663	- 878 000	300 000	475 341
2	Oppvekst				
2020	Midtbygda skole	631 958	0	160 000	- 442 332
2022	Felles Grunnskole	- 519 999	- 520 000	950 000	0
2020	Siljan ungdomskole	14 625	0	0	576 780
2010	Kommunale barnehager	26 573	650 000	0	5 552
	SUM	153 156	130 000	1 110 000	140 000
3	Helse				
2540	Pleie, omsorg, hjelp i hjemmet	0	0	0	0
2830	Startlån	0	6 000	20 000	0
	SUM	0	6 000	20 000	0
4	Samfunn				
3150	Utbyggingsområder for boliger	-1 407 356	-1 385 000	0	-3 039 926
3320	Kommunale veier, miljø- og trafikksikkerhetstilt	158 751	660 000	1 375 000	425 924
3400	Produksjon av vann	0	0	0	106 052
3450	Distribusjon av vann	519 467	520 000	2 000 000	22 582
3500	Avløpsrensing	0	0	150 000	375 725
3530	Kloakknnett	24 157	0	0	61 220
3540	Tømming av slamavskillere, septiktanker o.l.	0	24 000	0	0
3550	Innsamling, gjenvinning og sluttbeh. av avfall	163 400	163 000	0	0
1300	Administrasjonslokaler	933 450	1 065 000	0	175 579
2210	Barnehagelokaler	3 975 343	3 630 000	20 200 000	-1 049 709
2220	Skolelokaler	44 866	37 000	0	0
2610	Drift av sykehjemslokaler	434 601	302 000	300 000	1 493 518
2652	Boliger til utleie	-6 449 405	-6 448 000	0	5 617 864
3860	Kulturbygg	92 088	92 000	0	44 036
3700	Bibliotek	0	0	0	41 699
	SUM	-1 510 639	-1 340 000	24 025 000	4 274 564
	Totalt rammeområdene				
	Sum	-2 292 145	-2 082 000	25 455 000	4 889 905
1 720	Pensjon	0	0	620 000	0
8 410	Kompensasjon for merverdiavgift	-2 334 740	-1 713 000	-3 513 000	- 897 209
8 701	Eksterne finansieringstransaksjoner	- 663 152	- 906 000	-7 390 000	-4 971 748
8 800	Interne finansieringstransaksjoner	5 290 039	4 701 000	-15 172 000	979 052
	SUM finansiering	2 292 146	2 082 000	-25 455 000	-4 889 905
	TOTALT				
	Sum	0	0	0	0

Driftsregnskap					
Funksjon	Funksjonstekst	Regnskap 2019	Budsjettjustert 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018
	Administrasjon				
1000	Folkevalgte organer	1 471 254	1 534 000	2 993 000	1 419 592
1001	Ordfører/varaordfører	1 530 322	1 412 000	1 432 000	1 554 914
1003	Valg	128 993	106 000	106 000	0
1100	Revisjon	476 710	443 000	320 000	383 604
1101	Kontrollutvalg	117 525	142 000	142 000	128 062
1200	Rådmannskontor	2 015 120	1 968 000	1 591 000	1 795 939
1201	Servicekontor	1 787 648	1 784 000	2 504 000	1 689 792
1202	Økonomikontor	3 590 868	3 514 000	4 464 000	4 502 644
1203	Oppvekstadministrasjon	1 052 001	1 071 000	783 000	979 181
1204	IT-kontor	655 953	642 000	1 959 000	634 975
1205	Kompetanseheving	123 157	152 000	152 000	73 896
1206	Helseadministrasjon	1 021 736	966 000	759 000	981 010
1207	Samfunnsadministrasjon	993 911	955 000	771 000	922 453
1208	Personalkontor	2 976 503	2 957 000	2 217 000	1 993 912
1209	Fellesfunksjoner	-37 899	475 000	4 402 000	84 760
1209	Fellesfunksjoner	42 137	0	0	335
2343	Frivilligsentral	250 815	266 000	0	0
3250	Tilrettelegging og bistand for næringslivet	445 575	590 000	590 000	589 074
3391	Beredskap/kriseteam	159 414	143 000	143 000	449 922
3900	Den norske kirke	2 254 000	2 254 000	2 254 000	2 272 000
3920	Andre religiøse formål	330 965	308 000	308 000	324 618
3930	Gravplasser	298 000	298 000	298 000	250 000
	Sum rammeområde	21 684 709	21 980 000	28 188 000	21 030 684
	Oppvekst	Regnskap 2019	Budsjettjustert 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018
2010	Kommunale barnehager	10 124 840	10 070 000	9 385 000	9 573 875
2011	Barnehagemyndighet	924 734	1 181 000	1 177 000	1 187 453
2012	Opdalen barnehage	4 158 175	3 947 000	3 398 000	4 230 443
2020	Grunnskole	20 978 922	20 418 000	20 036 000	19 994 197
2020	Grunnskole	13 658 593	13 425 000	12 965 000	11 978 159
2021	PP-tjeneste	2 127 952	1 981 000	1 868 000	1 784 231
2022	Felles Grunnskole	2 789 942	3 484 000	3 060 000	2 791 725
2110	Styrket barnehagetilbud	1 596 241	1 748 000	1 843 000	1 620 375
2130	Voksenopplæring	1 325 147	622 000	529 000	535 942
2150	Skolefritidsordning	1 664 354	1 385 000	1 225 000	1 333 552
2230	Skoleskyss	497 443	787 000	787 000	533 772
2230	Skoleskyss	215 165	0	0	233 925
2332	Forebyggende tiltak barn og unge	639 069	651 000	465 000	305 154
2342	Habilitering barn og unge under 18 år	0	0	0	42 001
2440	Barnevernstjeneste	2 530 166	2 279 000	2 149 000	2 453 205
2510	Barnevernstiltak når barnet ikke er pl av bv	466 484	485 000	485 000	735 259
2520	Barnevernstiltak når barnet er pl av bv	1 457 237	1 224 000	1 224 000	1 041 913
3830	Kulturskole	618 305	622 000	591 000	574 340
	Sum rammeområde	65 772 768	64 309 000	61 187 000	60 949 522

	Helse	Regnskap 2019	Budsjettjustert 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018
1802	Eldreråd	36 946	49 000	49 000	33 289
1804	Råd for personer med funksjonsneds.	5 204	17 000	17 000	12 199
2320	Forebygging, skole- og helsestasjonstjeneste	1 889 849	2 349 000	1 938 000	2 255 486
2330	Forebyggende arbeid innen helse- og sosial	142 125	142 000	97 000	114 702
2331	Forebyggende arbeid psykiatri	636 226	649 000	603 000	634 161
2333	Folkehelse	0	28 000	28 000	125 700
2340	Aktivisering av personer med funksjonsnedsettelse	238 414	266 000	266 000	555 408
2341	Aktivisering og servicetjenester for eldre	64 759	22 000	22 000	0
2342	Habilitering barn og unge under 18 år	285 087	715 000	592 000	185 304
2410	Diagnose og behandling	4 594 023	4 572 000	3 876 000	5 013 528
2411	Fysioterapi	2 668 807	2 705 000	2 251 000	2 188 535
2420	Sosialt forebyggende arbeid helse	1 017 742	914 000	913 000	841 581
2422	Alkoholomsetning og serveringsbevilgninger	-19 718	-20 000	-20 000	-5 812
2430	Tiltak for rusmiddelmissbruk	142 825	150 000	150 000	140 122
2530	Pleie, omsorg, Siljan sykehjem	21 475 996	19 083 000	18 068 000	18 561 472
2531	Avlastningstiltak Saga 15	866 790	1 360 000	1 360 000	1 536 156
2540	Pleie, omsorg, hjelp i hjemmet	6 030 473	6 789 000	6 646 000	5 860 220
2541	Bofellesskap	4 204 481	4 497 000	4 519 000	4 977 883
2545	Omsorgslønn	452 128	525 000	525 000	435 092
2560	Akutthjelp helse- og omsorgstjenester	581 041	612 000	612 000	564 008
2730	Sysselsetting	532 052	473 000	315 000	238 158
2830	Startlån	37 746	24 000	24 000	41 645
	Sum rammeområde	45 882 996	45 921 000	42 851 000	44 308 836

	Samfunn	Regnskap 2019	Budsjettjustert 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018
1210	Forvaltningsutgifter eiendomsforvaltningen	268 762	170 000	169 000	316 157
1300	Administrasjonslokaler	745 001	637 000	859 000	732 347
1301	Drift av helse- og sosialsenter	51 575	68 000	1 189 000	0
2210	Barnehagelokaler	2 038 957	2 246 000	2 294 000	2 249 086
2220	Skolelokaler	6 595 199	6 416 000	6 340 000	6 757 667
2311	Støtte til barne- og ungdomsorganisasjoner	140 000	150 000	150 000	130 000
2610	Drift av sykehjemslokaler	3 467 171	3 585 000	3 561 000	3 627 925
2611	Avlastningsbolig Saga 15	28 901	0	0	139 827
2650	Serviceboliger	-20 343	-37 000	-127 000	200 356
2651	Drift av bofellesskap	192 780	249 000	245 000	204 521
2652	Boliger til utleie	-25 318	323 000	318 000	275 201
2653	Drift omsorgsboliger	-16 930	-20 000	-20 000	-33 004
2850	Tjenester utenfor kommunalt ansvarsområde	124 982	125 000	125 000	124 982
3010	Plansaksbehandling	698 729	1 221 000	1 079 000	1 542 286
3020	Bygge- og delesaksbehandling og seksjonering	267 101	449 000	199 000	190 386
3030	Kart og oppmåling	945 079	791 000	580 000	750 689
3150	Utbyggingsområder for boliger	70 000	70 000	70 000	164 180
3200	Næringsavfall og renovasjonsmaterieell	-205 743	0	0	149 943
3290	Landbruk og skogbruk	570 534	500 000	500 000	728 671
3320	Kommunale veier, miljø- og trafikksikkerhetstilt	4 591 459	4 144 000	3 416 000	4 038 171
3350	Rekreasjon i tettsted	372 966	389 000	389 000	429 337
3351	Samfunnsutvikling	0	0	0	10 075

	Samfunn forts.	Regnskap 2019	Budsjettjustert 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018
3380	Forebygging av brann og ulykker	133 808	651 000	555 000	519 593
3390	Beredskap mot brann og andre ulykker	1 733 270	1 600 000	1 600 000	1 349 577
3400	Produksjon av vann	2 246 916	1 957 000	1 808 000	1 626 389
3450	Distribusjon av vann	-2 190 374	-1 787 000	-1 996 000	-1 730 465
3500	Avløpsrensing	2 371 229	2 207 000	1 960 000	2 413 607
3530	Kloakknnett	-2 555 977	-2 592 000	-2 620 000	-2 633 417
3540	Tømming av slamavskillere,septiktanker o.l.	-62 333	-86 000	19 000	59 671
3550	Innsamling, gjenvinning og sluttbeh. av avfall	-769 738	-167 000	-317 000	135 286
3600	Naturforvaltning	492 682	602 000	438 000	407 378
3601	Fiske- og viltforvaltning	22 313	22 000	22 000	22 412
3602	Vannområdet Siljan-Farris	15 638	1 000	0	32 368
3650	Kulturminnevern	17 125	10 000	10 000	10 000
3700	Bibliotek	1 054 315	949 000	815 000	1 035 236
3800	Idrett	473 560	494 000	344 000	315 308
3810	Kommunale idrettsanlegg	101 801	130 000	130 000	66 953
3850	Kulturaktiviteter	914 702	921 000	736 000	848 733
3860	Kulturbygg	533 224	523 000	523 000	514 990
	Sum rammeområde	25 433 022	26 911 000	25 363 000	27 722 422
	NAV	Regnskap 2019	Budsjettjustert 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018
2421	Flyktningarbeid	782 724	703 000	452 000	817 481
2423	Sosialt forebyggende arbeid NAV	476 713	585 000	920 000	680 091
2750	Introduksjonsordningen	2 012 065	2 100 000	2 100 000	2 741 783
2760	Kvalifiseringsordningen	1 059 520	1 300 000	1 300 000	1 119 782
2810	Økonomisk sosialhjelp	556 959	1 110 000	1 110 000	1 459 456
2811	Økonomisk hjelp til flyktninger	494 319	1 170 000	1 170 000	982 882
	Sum rammeområde	5 382 300	6 968 000	7 052 000	7 801 475
Totalt rammeområdene					
	Sum	164 155 796	166 089 000	164 641 000	161 812 939
1700	Premieavvik	-5 593 711	-4 268 000	-4 268 000	-3 300 217
1710	Amortiering av tidligere års premieavvik	1 092 327	946 000	946 000	881 752
1720	Pensjon	57 738	0	0	50 440
1730	Premiefond	-1 994 634	-928 000	-928 000	-3 079 476
	Kompensasjon for merverdiavgift	-3 995 944	-3 280 000	-3 300 000	-4 266 152
8000	Skatt på inntekt og formue	-61 369 025	-60 046 000	-60 046 000	-59 881 363
8001	Eiendomsskatt	-8 414 217	-8 082 000	-8 076 000	-8 112 662
8400	Statlig rammetilskudd	-80 990 179	-79 973 000	-79 843 000	-78 522 000
8500	Generelt statstilskudd vedr. flykninger	-5 246 300	-5 246 000	-5 246 000	-8 572 000
8600	Avskrivninger	-9 764 787	-9 763 000	-9 505 000	-9 829 288
8700	Renter og utbytte	-1 372 422	75 000	75 000	-998 017
8701	Eksterne finansieringstransaksjoner	5 701 703	5 686 000	5 700 000	5 424 974
8800	Interne finansieringstransaksjoner	-1 210 000	-1 210 000	-150 000	-4 134 000
8990	Årets driftsresultat	8 943 656	0	0	12 525 069
	Sum	-164 155 796	-166 089 000	-164 641 000	-161 812 939
TOTALT					
	Sum	0	0	0	0

Noter

Note 1 Regnskapsprinsipper og vurderingsregler (KRS 6 nr 1)

Kommuneregnskapet er finansielt orientert med friere rammer for økonomisk styring, og skal omfatte alle økonomiske midler som disponeres for året, og anvendelsen av midlene. Alle kjente inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk. Foreningen for God Kommunal Regnskapsskikk gir ut kommunale regnskapsstandarder (KRS). For regnskapsåret 2019 foreligger 7 endelige standarder og 6 foreløpige standarder.

Pensjoner

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet med fordelt tilbakeføring. Fordelingen skal foretas med 1/7 av opprinnelig premieavvik inntil det enkelte års premieavvik er amortisert i balansen. Premieavvik i Statens Pensjonskasse skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet med tilbakeføring neste år.

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Omløpsmidler

Omløpsmidlene er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kommunen har ikke markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje.

Anskaffelseskost

Ved lånefinansiering av investeringer er ikke renteutgiftene lagt til anskaffelseskost.

Kommunens anleggsmidler er aktivert til brutto anskaffelseskost, dette i samsvar med anbefaling til kommunal regnskapsskikk nr 2. Dvs at mottatte tilskudd ikke er fratrukket i anskaffelseskost.

Note 2 Organisering av kommunens virksomhet (KRS 6 nr 2)

Den samlede virksomheten til kommunen er hovedsaklig organisert innenfor kommunens ordinære organisasjon. Noe virksomhet drives gjennom ulike interkommunale samarbeid. Se note 6 for flere detaljer. Disse virksomhetenes regnskap legges frem som en del av vertskommunens regnskap.

Note 3 Endring i arbeidskapital (F15.12.2000 nr 1424 § 5 nr 1)

Balanseregnskapet:	31.12.2019	31.12.2018	Sum
2.1 Omløpsmidler	147 664 101	115 587 689	
2.3 Kortsiktig gjeld	35 152 396	37 171 365	
Arbeidskapital	112 511 705	78 416 324	34 095 381

Drifts- og investeringsregnskapet 2019:		
<i>Anskaffelse av midler:</i>		
Inntekter driftsregnskap	202 657 908	
Inntekter investeringsregnskap	18 288 729	
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	9 309 670	
<i>Sum anskaffelse av midler</i>		230 256 307
<i>Anvendelse av midler:</i>		
Utgifter driftsregnskap	191 111 027	
Utgifter investeringsregnskap	15 098 817	
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	14 154 064	
<i>Sum anvendelse av midler</i>		220 363 907
Anskaffelse - anvendelse av midler		9 892 400
Endring ubrukte lånemidler (økning + / reduksjon -)		24 189 964
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet		34 082 364
Differansen mellom endring i arbeidskapital i balanseregnskapet og bevilgningsregnskapet skyldes en avstemming kapitalkonto mot balansen. Avklart med revisjon.		
Note 4 Pensjon (F15.12.2000 nr 1424 § 5 nr 2)		
<p>Kommunen har kollektive pensjonsforsikringer for sine ansatte i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK). Ordningen gir ved full opptjening en alderspensjon som sammen med folketrygdens ytelser utgjør en samlet bruttopensjon på 66 % av pensjonsgrunnlaget. Framtidige ytelser innen pensjon blir utregnet ut fra tallet på opptjeningsår og lønnsnivået ved pensjonsalder. Ordningen sikrer en brutto uførepensjon på samme nivå som alderspensjonen, og omfatter i tillegg ektefelle- og barnpensjon.</p> <p>Framtidige premier vil påvirkes av risikomessig over- eller underskudd på nåværende og tidligere ansatte både i kommunen og i andre kommuner som inngår i ordningen. Premien vil også være påvirket av avkastning, lønnsvekst og utvikling i folketrygdens grunnbeløp.</p> <p>Ansatte som er i kommunens tjeneste ved fylte 62 år har rett til avtalefestet pensjon (AFP) etter bestemte regler. AFP for 62-64 år er ikke fullt forsikringsmessig dekket, og det er heller ikke på annen måte samlet opp fond til dekning av framtidige AFP-pensjoner.</p> <p>Kommunenes egenandel på 50 % til ansatte som har benyttet seg av AFP pensjon føres på funksjon 180 og belaster dermed ikke avdelingenes rammer. Det samme gjelder reguleringspremien for tidligere tilsatte og pensjonister.</p> <p>Regnskapsføring av pensjon skjer ihht.forskrift om årsregnskap og årsberetning § 13. Beregningene av pensjonsforpliktelser, pensjonskostnad mm har betydelig usikkerhet i seg. Beregningsforutsetningene er fastsatt i medhold av forskriften § 13-5 og av pensjonsordningene.</p> <p>Gjenstående amortisering/estimatavvik er forskjellen mellom fullstendig aktuarberegnet pensjonsforpliktelse og regnskapsført saldo iht forskrift. Netto pensjonsforpliktelse viser at en del av pensjonsforpliktelsen ikke er innbetalt eller regnskapsført.</p>		
Forutsetninger	KLP	SPK
Forventet avkastning pensjonsmidler (§ 13-5 F)	4,50 %	4,00 %
Diskonteringsrente (§ 13-5 E)	4,00 %	4,00 %
Forventet årlig lønnsvekst (§13-5 B)	2,97 %	2,97 %
Forventet årlig vekst i folketrygdens grunnbeløp (§13-5D)	2,97 %	2,97 %
Amortiseringstid	7	1
Antall personer i ordningene	KLP	SPK
Aktive	201	53
Oppsatte med rett	75	
Pensjonister	155	

Årets netto pensjonskostnad	KLP	SPK
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	9 041 847	2 475 006
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	8 760 758	1 604 000
Brutto pensjonskostnad	17 802 605	4 079 006
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-8 531 969	-1 300 317
Netto pensjonskostnad eks adm.	9 270 636	2 778 689
Beregnet premieavvik		
Premieinnbetaling ekskl. administrasjonskostnader	13 994 052	2 957 736
Årets netto pensjonskostnad	-9 270 636	-2 778 689
Premieavvik 2019	4 723 416	179 047
Sats for arbeidsgiveravgift	14,1 %	14,1 %
Arbeidsgiveravgift av premieavviket	666 002	25 246
Hvis pensjonspremien overstiger netto pensjonskostnad, skal premieavviket inntektsføres og balanseføres mot kortsiktig fordring. Virkningen i regnskapet blir dermed at det utgiftsføres et lavere beløp enn den faktiske premien, nemlig pensjonskostnaden. Hvis pensjonspremien er lavere enn netto pensjonskostnad, skal premieavviket utgiftsføres og balanseføres mot kortsiktig gjeld. Virkningen i regnskapet blir dermed at det utgiftsføres et høyere beløp enn den faktiske premien.		
Akkumulert og amortisert premieavvik 2019		
	KLP	SPK
Akkumulert premieavvik 31.12.18	6 777 801	-297 957
Arbeidsgiveravgift av premieavviket tidligere år	955 670	-42 012
Akkumulert premieavvik 31.12.2019	10 245 919	179 047
Arbeidsgiveravgift	1 444 675	25 246
Årets pensjonskostnad (inkl. adm.)		
	KLP	SPK
Netto pensjonskostnad	9 270 636	2 778 689
Amortisert premieavvik	1 255 298	-297 957
Administrasjonskostnad	596 317	89 231
Samlet pensjonskostnad (inkl. adm.)	11 122 251	2 569 963
Spesifikasjon av brto pensjonsforpliktelse UB - estimat		
	KLP	SPK
Påløpt pensjonsforpliktelse I.B. 1.1 -Estimat i fjor	209 960 424	42 885 486
Estimatavvik forpliktelser IB 1.1	3 647 547	-2 785 490
Faktisk forpliktelse IB 1.1	213 607 971	40 099 995
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	9 041 847	2 475 006
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	8 760 758	1 604 000
Utbetalte pensjoner	-7 261 744	
Brutto pensjonsforpliktelser UB 31.12. - estimat	224 148 832	44 179 002
Spesifikasjon av brto pensjonsmidler UB - estimat		
	KLP	SPK
Brto pensjonsmidler IB 1.1.	191 477 392	29 943 484
Estimatavvik midler IB 1.1	-5 244 239	1 085 574
Faktiske pensjonsmidler IB 1.1	186 233 153	31 029 058
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	8 531 969	1 300 317
Premieinnbetaling ekskl. adm.kostnader	13 994 052	2 957 736
Utbetalte pensjoner	-7 261 744	
Brutto pensjonsmidler UB 31.12. - estimat	201 497 430	35 287 111
Netto balanseført pensjonsforpliktelse	22 651 402	8 891 891
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	3 193 848	1 253 757
Premiefond		
	KLP	
Saldo premiefond per 31.12.19	20 107	
Bruk av premiefond i 2019	1 748 145	

Note 5 Kommunens garantiansvar (F § 5 nr 3)			
Gitt overfor:	31.12.2019	31.12.2018	Utløpsdato
Garanti gitt til Renovasjon i Grenland IKS	488 800	499 200	09.09.2066
Garanti gitt til Renovasjon i Grenland IKS	107 950	120 650	19.04.2028
Garanti gitt til Siljan menighetsråd, kirke	87 500	100 000	26.09.2026
Garanti gitt til Siljan menighetsråd, varmeanlegg	180 000	195 000	19.12.2031
Garanti gitt til Siljan menighetsråd, sprinkleranlegg	1 057 620	1 128 120	07.07.2034
SUM GARANTIANSVAR	1 921 870	2 042 970	

Note 6 Utgifter til kommunale samarbeid (F § 5 nr 4)

Selskapets navn	Eierandel	Organisasjons- form	Regnskap 2019	Regnskap 2018
GREP Grenland AS	2,00 %	AS	336 748	238 158
Visit Telemark AS		AS	78 480	78 480
Agder og Telemark kontrollutv.sekretariat IKS	1,60 %	IKS	110 750	106 700
Geo Norvegica Geopark IKS	0,46 %	IKS	20 008	19 464
Interkommunalt arkiv IKA	1,00 %	IKS	264 690	264 690
Renovasjon i Grenland IKS	2,33 %	Vertskommune	1 866 728	3 521 660
Telemark kommunerevisjon IKS	0,88 %	IKS	371 700	303 812
Vekst i Grenland IKS	2,00 %	IKS	247 498	411 500
110 Sørøst IKS	1,36 %	IKS	122 252	224 717
Akutthjelp somatikk		Vertskommune	581 041	564 008
Arbeidsgiverkontrollen i Grenland, AiG		Vertskommune	73 032	69 936
Barnevernsvakt		Vertskommune	74 039	68 026
Brannberedskapsavtale		Vertskommune	1 445 180	1 215 858
Grenland landbrukskontor		Vertskommune	570 534	728 671
Grenlandkommunens innkjøpsenhet GKI		Vertskommune	139 272	133 912
Saksbehandlingssystemet Public 360		Vertskommune	137 698	136 630
ITG, IT-samarbeidet i Grenland		Vertskommune	1 604 641	1 477 064
Legevaktberedskap		Vertskommune	732 235	735 707
Kemneren i Grenland		Vertskommune	549 912	540 000
Krisesenteret i Telemark		Vertskommune	168 526	131 646
Miljørettet helsevern		Vertskommune	55 471	54 122
Tilsynskontoret for byggesaker i Grenland		Vertskommune	16 055	15 894
Brannforebyggende tjenester		Tjenestekjøp	346 099	330 106
Driftsassistanse Avløp		Tjenestekjøp	79 708	87 750
Geodatasamarbeid		Tjenestekjøp	124 892	172 064
Jordmor- og helsestasjonstjeneste for ungdom		Tjenestekjøp	190 000	183 777
Responsenteret Skien		Tjenestekjøp	183 378	0
Undervisningstjenester andre kommuner		Tjenestekjøp	1 241 605	1 563 874
Opplæringskontoret i Telemark OKOS		Tjenestekjøp	48 015	40 836
SUM UTGIFTER			11 780 187	13 419 062

Aksjeselskap er et selskap hvor ingen av deltakerne har personlig ansvar for selskapets forpliktelser.

IKS er et selvstendig selskap med eget regnskap og årsmelding. Kommunens innflytelse og styring av selskapet skjer via kommunalt valgte representanter i styre og representantskap.

Vertskommuneløsning innebærer at en kommune påtar seg ansvaret for å levere tjenester på et utvalgt område til andre kommuner. Tjenesten finansieres av deltakerkommunene.

Note 7 Aksjer og andeler i varig eie (F § 5 nr 5)			
Selskapets navn	Eierandel	Balanseførtverdi 31.12.2019	Balanseførtverdi 31.12.2018
Renovasjon i Grenland IKS	2,33 %	11 650	11 650
Agder og Telemark kontrollutv.sekreteriat IKS	1,60 %	13 000	13 000
Telemark kommunerevisjon IKS	0,88 %	10 533	10 533
Vekst i Grenland IKS	2,00 %	4 750 000	4 750 000
Attføringscenteret i Rauland AS		1 000	1 000
Bomselskapet Bypakke Grenland AS		159	
GREP Grenland AS	2,00 %	61 800	61 800
Greve Bestiller AS		1 000	0
Greve Biogass AS		200 400	38 000
Biblioteksentralen SA		300	300
Telemark Næringsfond		14 000	14 000
Telemarksreiser		5 000	5 000
Morgedalssenteret		25 000	25 000
Egenkapitalinnskudd KLP		5 648 110	5 128 126
Skien Boligbyggelag		600	600
OBOS Tønsberg		150	150
SUM AKSJER OG ANDELER		10 742 702	10 059 159

Note 8 Bruk og avsetning av fond (F § 5 nr 6)		
Avsetninger og bruk av avsetninger fordelt på fondstype	Regnskap 2019	Regnskap 2018
Samlede avsetninger og bruk av avsetninger i året		
Beholdning 01.01.	66 679 599	62 816 342
Avsetninger	19 275 155	17 661 089
Bruk av avsetninger	5 801 341	13 797 831
Til avsetning senere år		
Netto avsetninger	13 473 814	3 863 258
Beholdning 31.12.	80 153 413	66 679 599
Disposisjonsfond		
Beholdning 01.01.	32 955 688	30 605 273
Bruk av fondet i driftsregnskapet	2 174 000	5 682 000
Bruk av fondet i investeringsregnskapet	1 398 218	3 861 000
Avsetninger til fondet	12 525 069	11 893 414
Beholdning 31.12.	41 908 538	32 955 688
Bundne driftsfond		
Beholdning 01.01.	6 414 474	5 420 173
Bruk av fondet i driftsregnskapet	2 066 123	762 831
Avsetninger til fondet	2 019 186	1 757 132
Beholdning 31.12.	6 367 537	6 414 474

Ubundne investeringsfond			
Beholdning 01.01.		27 209 438	26 690 895
Bruk av fondet i investeringsregnskapet		163 000	3 492 000
Avsetninger til fondet		4 730 900	4 010 543
Beholdning 31.12.		31 777 338	27 209 438
Bundne investeringsfond			
Beholdning 01.01.		100 000	100 000
Bruk av fondet i investeringsregnskapet		0	0
Avsetninger til fondet		0	0
Beholdning 31.12.		100 000	100 000
Udisponert resultat (mer- og mindreforbruk)			
Beholdning 01.01.		1 263 310	631 655
Årets udisponerte resultat (mer- eller mindreforbruk)		8 943 476	12 525 069
Årets disponering av resultat (mer- eller mindreforbruk)		-12 525 069	-11 893 414
Beholdning 31.12.		-2 318 283	1 263 310
Note 8 Del 2			
Avsetninger og bruk av avsetninger fordelt på fondstype		Regnskap 2019	Regnskap 2018
25108000	Bundne driftsfond	-6 367 537	-6 414 474
	Kongo	-30 000	-30 000
	Assistent flyktninger	-526 627	-793 025
	Ekstratilskudd VO	-502 178	0
	Den kulturelle skolesekken/kulturskatten	-83 098	-54 050
	Barnefattigdom	-232 637	-400 084
	Desentralisert komp.utv. skolene	-89 000	0
	Kompetansehevende tiltak	-431 500	-445 050
	Økt kompetanse og tilrettelegge for ALIS	-300 000	0
	Spaserstokken	-16 335	-9 500
	Dagaktivitetstilbud	-29 493	-35 617
	Rehab 2020	-9 000	0
	Kompetanse og innovasjonstilskudd, kompetanse	-200 000	-50 000
	Tilskudd psykolog	-410 000	0
	Styrking og utvikling av helsestasjons- og skoleh.tj.	0	-300 000
	Tapsavsetning ang. formidlingslån	-50 246	-50 246
	Utbedringstilskudd	-295 903	-295 903
	Talenter for fremtiden	-22 541	-310 000
	Pilot for prgramfinansiering	-99 100	0
	Siljan sykehjem	-841 331	-826 929
	Vann	0	-467 513
	Feiing	-281 966	-306 810
	Slamtømming	-235 564	-177 104
	Viltfond	-34 122	-89 753
	Trafikksikker kommune	-50 000	-50 000
	Tiltak Siljanvassdraget	-485 337	-601 331
	Sentrumsnære turveier	-75 000	-75 000
	Utviklingsmidler - nytt bygg	-100 000	-100 000
	Næringsfond	-936 559	-946 559
	<i>Bundne driftsfond kan nyttes til øremerkede tiltak i driftsregnskapet.</i>		

25308000	Ubundne investeringsfondfond	-31 777 338	-27 209 438
	herav SKK -fondet	-26 248 551	-25 633 351
	Kjøp/Salg av bolig, tomt	-4 730 900	-4 806 533
	Bruk av ubundne investeringsfond	163 000	4 287 990
	<i>Ubundne investeringsfond kan nyttes i investeringsregnskapet</i>		
25508000	Bundne investeringsfond	-100 000	0
	<i>Bundne investeringsfondfond kan nyttes til øremerkede prosjekter i investeringsregnskapet</i>		
25608000	Disposisjonsfond	-41 908 538	-32 955 688
	Fredagskafe	-1 000	-1 000
	Disponert i budsjett 2019	-3 572 218	-9 004 895
	Ikke øremerked fondskapital	-38 335 320	-23 949 792
	<i>Disposisjonsfond kan nyttes både i drifts- og investeringsregnskapet.</i>		
SKK-fondet			
	Avkastning fra plassering	-615 200	-489 597
	<i>Brukt slik:</i>		
	Avsatt til fondskapitalen	0	0
	Avkastning fra bankplassering er et anslag da kapitalen har inngått i konsernkonto hele året.		
Note 9 Kapitalkonto (F § 5 nr 7)		Regnskap 2019	Regnskap 2018
Debet			
<i>Debetposter i året:</i>			
001	Salg av fast eiendom og anlegg	3 553 900	5 872 283
002	Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	14 065 594	7 320 732
003	Salg av utstyr, maskiner og transportmidler	0	0
004	Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	2 746 742	2 517 555
005	Salg aksjer/andeler	0	0
006	Nedskrivning av aksjer og andeler	0	8 000
007	Avdrag på utlån	361 587	103 484
008	Avskrivning av utlån	0	0
009	Bruk av midler fra eksterne lån	6 241 504	8 463 748
011	Pensjonsmidler	0	0
012	Endring pensjonsforpliktelser	15 481 924	15 065 984
018	Endring skyldig arb.g.avgift av netto pensjonsforpliktelser	7 526 184	4 430 929
	31.12. Balanse (kapital)	103 864 863	103 952 529
SUM DEBET		153 842 298	147 735 244

Kredit			
020	01.01. (overskudd kapital)	-103 952 529	-90 659 496
<i>Kreditposter i året:</i>			
021	Aktivering av fast eiendom og anlegg	-13 472 261	-17 657 587
022	Oppskrivning av fast eiendom og anlegg	0	
023	Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	-1 349 838	-1 458 742
024	Kjøp av aksjer og andeler	-163 400	0
026	Utlån	-765 268	-138 000
027	Avdrag på eksterne lån	-10 738 956	-5 267 885
039	Pensjonsforpliktelser	0	0
041	Pensjonsmidler	-15 363 665	-22 855 001
042	Egenkapitaltilskudd	-519 984	-547 487
043	Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelser	-7 509 508	-5 529 181
053	Bokførte, ikke betalte avdrag	-6 890	-3 621 866
SUM KREDIT		-153 842 299	-147 735 244

Note 10 Investeringsoversikt, større investeringsprosjekter (KRS 6, punkt 3.1.3 nr 5)

Investeringsoversikt	Regnskap tidligere år	Budsjett 2019	Regnskap 2019	Samlet ramme	Prognose
1713 Hegnaveien 31	3 199 653	2 018 000	1 778 255	4 979 000	4 978 000
1803 Ny barnehage	394 578	3 572 000	3 914 661	26 500 000	26 500 000
1804 Parkeringsløsning MB	364 040	2 425 000	3 673 729	2 790 000	5 501 250

Prosjekt 1713 Hegnaveien 31 er forsikrings sak etter brann. Prosjektet er finansiert via forsikring og disposisjonsfond. Årets positive avvik kommer som følge av at hele prosjektet er blitt avregnet og avviket inntektsføres (tilbakeføres) på disposisjonsfond.

Prosjekt 1803 Ny barnehage gjelder oppføringen av barnehage i sentrum: Sagaenga barnehage. Prosjektet er godt i gang og det vil utarbeides en ny prognose i løpet av 2020.

Prosjekt 1804 Parkeringsløsning på Midtbygda er et prosjekt finansiert av belønningsmidler og trafiksikkerhetsmidler, i tillegg til bruk av disposisjonsfond på 1,3 millioner kroner og refusjon mva. Totalt er prosjektet estimert til 5,5 millioner kroner og avviket mellom samlet ramme og prognose dekkes av eksterne midler.

Note 11 Anleggsmidler (KRS 6, punkt 3.1.3 nr 4)

	IT-utstyr, kontormask.	Anleggs-maskiner	Tekniske anlegg	Boliger, skoler, og veier	Adm.bygg, sykehjem m.v.	Sum
Anskaf.kost. 1.1.	6 350 346	7 262 001	5 997 392	161 248 877	66 733 315	247 591 931
Årets tilgang	915 237	434 601	3 673 729	8 401 870	1 396 662	14 822 099
Årets avgang	0	0	0	-3 553 900	0	-3 553 900
Årets avskriv.	-2 080 742	-811 000	-602 000	-4 389 528	-1 881 517	-9 764 787
Årets nedskriv.	0	0	0	-7 047 549	0	-7 047 549
Bokf. verdi 31.12	5 184 841	6 885 602	9 069 121	154 659 770	66 248 460	242 047 794
Økon. levetid	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år	
Avskrivingsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	

De største endingene i anleggsmidler er kommunale boliger, med salg av fem kommunale boliger (årets nedskrivning) og aktivering av Hegnaveien 31 - branntomta, samt ny sentrumsbarnehage og etablereing av nye tomter for salg. I tillegg er det solgt tomter på Heiveien II (årets avgang). Ny parkeringsløsning og trafiksikringstiltat på Midtbygda forklarer endring på anleggsmidler med 20 års avskrivningstid. I tillegg har det vært investeringer innen IT, hovedsaklig på grunnskole.

Note 12 Langsiktig lån og avdrag (KRS 6 punkt 3.1.3 nr 6)							
Kommuneloven § 50 nr 7 har bestemmelser om at kommunens totale langsiktige gjeld til egne driftsmidler skal avdras med like årlige avdrag, og at gjenstående løpetid for kommunens samlede gjeldsbyrde ikke kan overstige den veide levetiden for kommunens anleggsmidler ved siste årsskifte. Ved inngåelse av nye låneopptak til investeringer i anleggsmidler velges vanligvis en avdragstid på 20 år. Dette er nesten alltid en kortere nedbetalingstid enn gjennomsnittlig avskrivningstid på de anleggsmidler som blir lånefinansiert. Kommunen ligger derfor innenfor bestemmelsene om avskrivningsreglene i forskrift om årsregnskap og årsberetning § 8.							
Kommunen beregner minste tillatte avdrag jf kommuneloven § 50 nr 7, ved å beregne minste tillatte avdrag på lån etter en forenklet formel utgitt av KR D. Formelen er sum langsiktig gjeld dividert på sum anleggsmidler (jf KL § 50 nr 1 og 2) multiplisert med årets avskrivninger i driftsregnskapet.							
Kommunen har regnskapsført avdrag etter budsjett. Krav om minste lovlige avdrag er oppfylt.							
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet						5 573 956	
Minste tillatte avdrag beregnet ut fra "forenklet formel utgitt av KR D						4 817 052	
Avvik						756 904	
Fordeling av L-gjeld i kommunen på ulike områder:							
						31.12.2019	31.12.2018
Lån til selvkostområdene i kommunen							
Vann - og avløpssektoren							
Andre selvkostområder							
Lån til kirkelige formål							
Startlån og formidlingslån						1 017 287	1 347 783
Andre utlån							
Ubrukte lånemidler						25 431 964	1 242 000
L-gjeld på kommunens øvrige tjenestekområder						112 908 986	117 075 942
Kommunens totale langsiktige gjeld						139 358 237	119 665 725
						Gjeld 31.12.	Gj.snitt rente
Herav L-gjeld med rentebinding over ett år (fastrente):						35 000 000	1,99
Herav L-gjeld med flytende rente (rentebinding under ett år):						104 358 237	1,57
Sertifikatlån kr 80 000 000 har en gjennomsnittlig rente i 2019 på 1,51 %							
Mottatte avdrag Husbanken er kr 337 387 og betalte avdrag til Husbanken på startlån og formidlingslån er ordinære avdrag kr 44 909 og ekstraordinære avdrag kr 292 477.							
Note 13 Selvkostområder (KRS 6, punkt 3.1.3 nr 9)							
	Resultat 2019				Balanse 2019		
	Inntekter	Kostnader	Over (+) / Undersk. (-)	Årets dekningsgrad ¹	Avsetn + / bruk - dekn.gradsfond ³	Dekn.gradsfond og memoriakonti 31.12.2019. ²	
Vann	2 390 177	3 023 540	-633 363	79,05 %	-629 896	-162 380	
Avløp	2 982 759	2 829 280	153 479	105,42 %	155 244	-467 009	
Slamtømming	674 308	620 540	53 768	108,66 %	58 459	235 563	
Renovasjon	3 499 215	2 703 246	795 969	129,44 %	805 123	-166 958	
Feiing	329 512	361 050	-31 538	91,26 %	-24 844	281 966	
Plansaksbeh.	465 937	1 137 229	-671 292				
Byggesaksbeh.	377 855	636 816	-258 961				
Kart og oppmål.	297 801	1 215 090	-917 289				

¹ Årets dekningsgrad før evt.avsetning / bruk av dekningsgradsfond.

² Dekningsgradsfondene er bundne driftsfond. Disse kan kun benyttes til dekning av framtidige driftsutgifter på tilhørende selvkostområde. Dekningsgradsfond må benyttes innen en 3-5 års periode.

Memoriakonti viser selvkostregnskap der utgiftene har vært større enn inntektene.

3 Avsetn + / bruk - dekn.gradsfond er inkludert renter.

VAR-området vann viser en negativ kostnadsdekning. Dette skyldes en økning i utgiftene, men gebyrinntektene er holdt på samme nivå. Fondsmidler er disponert og resultatet i år er en føring til memoriakonto på 162 000 kroner. For selvkostområdene vann og avløp planlegges det store oppgraderinger og dette vil jevne ut fond for vann og ubalansen mellom inntekt og kostnad på avløp fremover. For slamtømming vil det bli økt tilsyn på spredt utslipp og dette vil balansere fondet snarlig. Renovasjon har holdt gebyrnivået stabilt, men utgiftene fra RiG har blitt redusert i året som har gått. Disse vil igjen øke, og det er derfor det ikke er lagt opp til endringer i gebyrinntekter for å i innbyggerne et jevnt og forutsigbart nivå på kommunale gebyrer.

Note 14 Antall årsverk og ytelser til ledende personer og revisor (KRS 6, punkt 3.1.3 nr 10)

	2019	2018
Antall årsverk	154	151

	2019	2018
Ytelser til rådmann. (Har også fungert som økonomisjef fra 20.8.19)	1 212 164	1 074 256
Ytelser til ordfører	896 991	898 639

Kommunens revisor	Telemark kommunerevisjon IKS
Driftstilskudd til revisjon	371 700

Omfatter finansiell revisjon, forvaltningsrevisjon, rådgiving, kirkelig fellestråd mm. iht. inngått avtale.

Note 15 Prinsippetring 258*

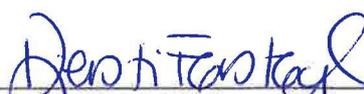
Tekst	År	Beløp
Retting ressurskrevende tjenester	2008	-683 000
Endring prinsipp drift renter på lån	2001	583 223
Endring prinsipp feriepenger	1994	2 117 103

Note 16 Vesentlige transaksjoner i regnskap 2019 (KRS 6, punkt 3.1.3 nr 2)

Det positive årsresultatet skyldes flere forhold utenom direkte kommunal drift, men også en gjennomgående nøktern og god økonomistyring i hele organisasjonen. Særsilt kan NAV trekkes frem med et vesentlig postivt budsjettavvik. Det er mindreforbruk ved alle enhet i avdelingen, med unntak av enheten Flyktningarbeid. Denne har et lite merforbruk. Det jobbes godt forebyggende i hele avdelingen og det er et gjennomgående fokus på å få folk i arbeid.
Det har vært høyere skatteinntekter til kommunen i 2019 enn budsjettet. Dette gjelder hele landet. Det har også vært en litt høyere inntekt på eiendomsskatt enn budsjettet som følge av årlig justering i formuesgrunnlaget fra skattemyndighetene.
Det er også høyere rammetilskudd fra staten enn budsjettet. Dette forklares med høyere inntektsutjevning enn budsjettet som følge av et høyere skattenivå i hele landet.
Det har vært høyere avkastning enn oppgitt fra KLP og dertil høyere inntektsføring fra premiefond. Avviket mellom netto pensjonskostnad og estimert innbetalt premie, premieavviket, er høyere enn budsjettet. Dette som følge av lavere netto pensjonskostnad enn oppgitt fra KLP

Siljan den 31. desember 2019 / 29. januar 2020

Jan Sæthre (rådmann)

Kjersti Førstøy (økonomisjef)